

12-
13

БЕРЕЗНЯ, 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ННВК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОНСОРЦІУМ»
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЧНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОЛЕДЖ ВНАУ
ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ВНАУ
МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ ВНАУ
НЕМИРІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ БУДІВНИЦТВА, ЕКОНОМІКИ ТА ДИЗАЙНУ ВНАУ
ЛАДИЖИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ВНАУ
ВИШНЯНСЬКИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПРОГРАМА
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ВІД НАУКИ ДО ПРАКТИКИ: ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ»»

для представників наукової спільноти, бізнесу, підприємств та установ,
органів державного і місцевого самоврядування, громадських організацій

	УКРАЇНИ Матеуш Ірина Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
14:10-14:15	ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Гиренко Юлія Василівна, викладач Немирівського коледжу будівництва, економіки та дизайну ВНАУ
14:15-14:20	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН Парашук Євгенія Григорівна, викладач Немирівського коледжу будівництва, економіки та дизайну ВНАУ
14:20-14:25	РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Гонтарук Ярослав Вікторович, асистент ВНАУ
14:25-14:30	ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАВЕРШЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Герасимчук Василь Григорович, асистент ВНАУ
14:30-14:35	МОНІТОРИНГ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Томашук Інна Вікторівна, асистент, аспірантка ВНАУ
14:35-14:40	ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ Бабина Ольга Миколаївна, асистент ВНАУ
14:40-14:45	СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ Білоус Вячеслав Віталійович, асистент ВНАУ
14:45-14:50	СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ Тітов Денис Васильович, аспірант ВНАУ
14:50-14:55	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В ЕЛЕКТОННОМУ КАБІНЕТІ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРО МАЙНОВИЙ СТАН З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗНИЖКИ Поліщук Наталія Миколаївна, голова циклової комісії Технологічно-промислового коледжу ВНАУ
14:55-15:00	ДОСЛІДЖЕННЯ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ПРИ ЛОГІСТИЧНІЙ ВЗАЄМОДІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ – ВИРОБНИКІВ БІОПАЛИВА

МОНІТОРИНГ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ТОМАШУК І.

*асистент кафедри аналізу та статистики,
Вінницький національний аграрний університет
(м. Вінниця)*

Сучасний розвиток світової економіки, що рухається глобалізацією економічних відносин, характеризується зростаючою роллю зовнішньої торгівлі між країнами та посиленням міжнародної конкуренції [8]. У цих умовах економічне зростання країни залежить від ефективного використання експортних можливостей економіки.

В останні роки українська економіка суттєво змінилася, особливо у зв'язку з ринковою трансформацією економічних відносин, що вплинуло і на зовнішньоторговельну діяльність України. Інтеграція України у світову економічну спільноту значно збільшила вплив зовнішньоторговельної діяльності на розвиток вітчизняної економіки. Сировинна орієнтація сучасного економічного розвитку, експорт найліквіднішої продукції - переважно товарів з низьким ступенем переробки, невелика частка у зовнішньоторговельному обороті високотехнологічної продукції з високим вмістом доданої вартості - гальмують економічне зростання України та повну експлуатацію її експортного потенціалу [6]. Експорт може послужити каталізатором майбутнього глобального відновлення економіки України та переходом до фази активних структурних змін у бік соціально орієнтованої держави.

Питання регіонального розвитку, зокрема розвитку сільських територій, ніколи не нехтувано економістами, оскільки сталий розвиток країни та її регіонів неможливий без соціальної активізації села. Проблеми формування ресурсного потенціалу сільських територій ґрунтовно досліджені у наукових працях Г. Калетніка, І. Гончарук [4], В. Борщевського, Х. Притули, В. Крупіна,

І. Куліша [2], Я. Жаліло, Д. Покришки, Я. Белінської [5], М. Ковальчук [6], К. Мазур [7], Є. Радченко [8], В. Семенова, О. Білеги [9] та ін.

Однак багато теоретичних та практичних питань у цьому контексті залишаються невирішеними, що потребує додаткових наукових досліджень, з метою виявлення шляхів покращення ефективності використання експортного потенціалу сільських територій Вінницької області.

Розвиток експортного потенціалу країни має стати основою зовнішньоторговельної діяльності та прискорити економічне зростання України та її регіонів [6]. Конкурентоспроможність продукції на ринку залежить від здатності підприємств пристосовуватися до ринкових умов, тобто до її виробничого потенціалу.

Експортний потенціал є частиною виробничого потенціалу регіону, результати розвитку якого реалізуються у сфері зовнішньої торгівлі, тобто здатність регіональної економіки відтворювати свої конкурентні переваги у сфері світової економіки (рис. 1) [6].

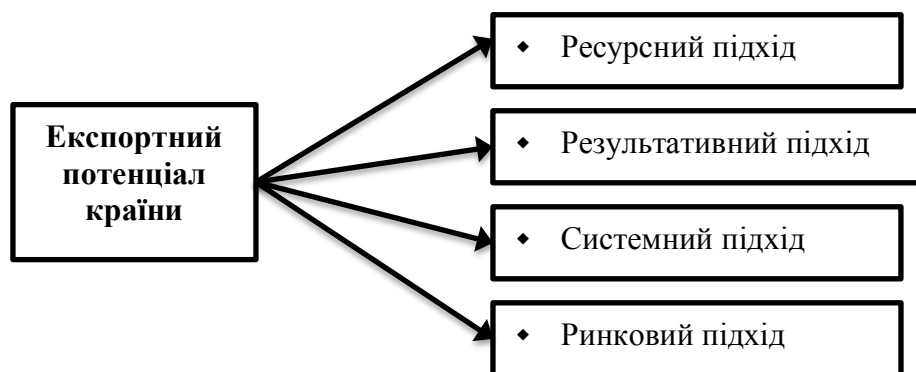

Рис. 1. Основні підходи до визначення категорії “експортний потенціал країни”

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Одним із перших стратегічних кроків на шляху інтеграції України до світової економіки є поєднання структурної перебудови вітчизняної економіки з орієнтацією на активний експорт (рис. 2).

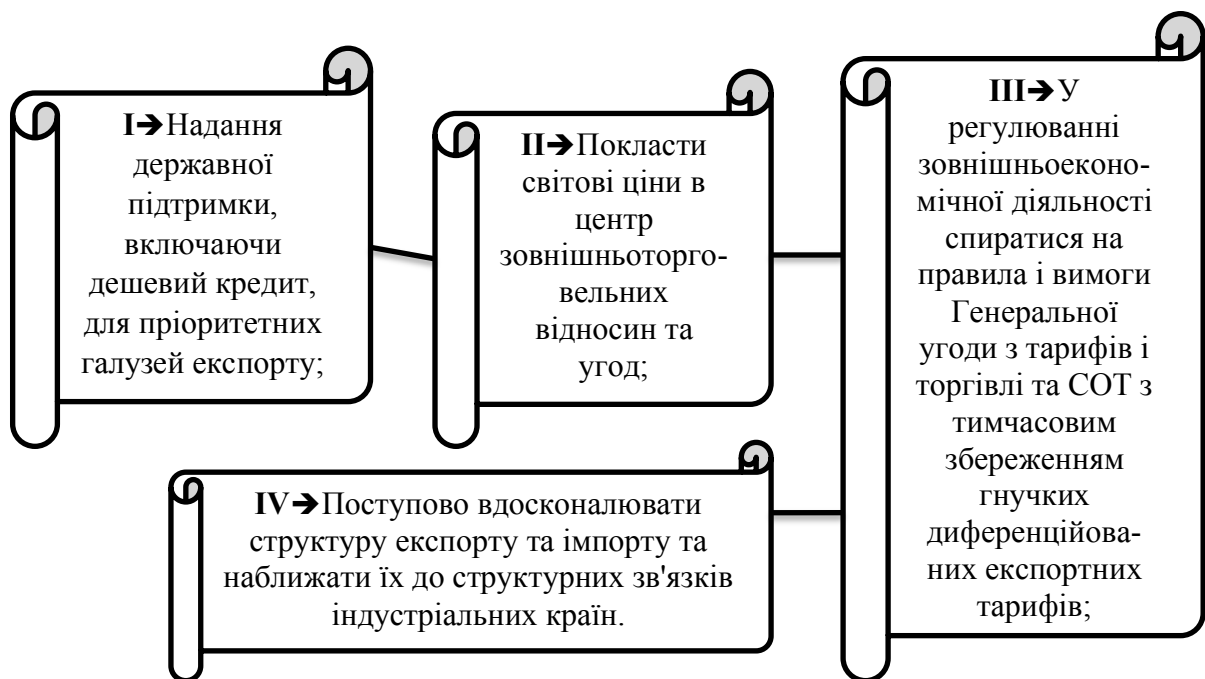

Рис. 2. Заходи здійснення перебудови експортного потенціалу

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Для того, щоб побудувати експортно орієнтовану економіку у Вінницькій області, необхідно вишукувати внутрішні можливості. Тому, особливої ролі набуває визначення пріоритетних для розвитку галузей, які були б підтримані державою [6].

У цьому контексті, стійкий розвиток економіки може бути забезпечений за рахунок поліпшення становища регіонів у міжнародному торговельному середовищі. Одним із шляхів підвищення конкурентоспроможності економіки Вінницької області на зовнішніх ринках є розширення її експортного потенціалу, що сприятиме збільшенню експорту [8; 11].

Організація системного розвитку експортного потенціалу сільських територій Вінницької області передбачає комплексні заходи - розробка теоретико-методологічних основ їх функціонування, ретельний аналіз існуючих умов та особливостей предмета дослідження, розробка на основі конкретних заходів та практичних рекомендацій.

Усі елементи системи сільських територій Вінницької області перебувають між собою у тісному взаємозв'язку. При цьому визначальним елементом сільської території регіону є соціум, а всі інші – спрямовані на максимальне забезпечення задоволення його потреб та інтересів (рис. 3).

Рис. 3. Основні елементи сільських територій регіону

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Система експортного потенціалу сільських територій Вінницької області складається з чотирьох підсистем – соціальної, економічної, організаційно-управлінської та природно-ресурсної. Соціальна підсистема охоплює соціум (населення) соціальну інфраструктуру, сільську населенську мережу, а також матеріальне та соціальне забезпечення селян. Основні елементи економічної підсистеми - продуктивні сили, техніко-економічні відносини, виробничі відносини (відносини власності), економічний механізм. Підсистема природних ресурсів складається з природних ресурсів (земля, вода, корисні копалини, ліси, довкілля тощо) та природних умов (географічне положення, місцевість, кліматичні та інші умови). Організаційно-адміністративна підсистема сільських територій регіону - це сукупність державних органів та органів місцевого

самоврядування, за допомогою яких сільські громади виконують свої функції [4; 9].

Сільські території займають особливе місце в соціально-економічному житті України. На них проживає третина населення нашої держави і припадає 90% її площі. Важливість цих територій підкріплюється їх винятковим внеском у формування основ продовольчої безпеки та нарощування експортного потенціалу країни. Ці та інші чинники роблять розвиток сільських територій одним з головних пріоритетів державної політики України, спрямованої на підвищення рівня життя сільського населення, зростання ефективності функціонування АПК, поліпшення навколишнього середовища та підвищення якості людського капіталу [1; 7].

Державна політика розвитку сільських територій має на меті створення сприятливого інституційного, організаційного та економічного середовища на загальнонаціональному і регіональному рівнях. Крім того, стимулювати налагодження ефективних механізмів залучення вітчизняних й закордонних інвестицій у сільську місцевість [1], а також створювати комфортні умови для проживання і роботи мешканців українського села.

Досвід розвинених країн показує, що Європейська політика сільського розвитку еволюціонувала як частина розвитку Спільної аграрної політики (САП), яка налаштована на багатофункціональність ведення сільського господарства.

Першочерговими кроками у формуванні політики сільського розвитку мають стати заходи стимулювання інвестицій у сільське господарство та занепадаючі сектори (рис.4).

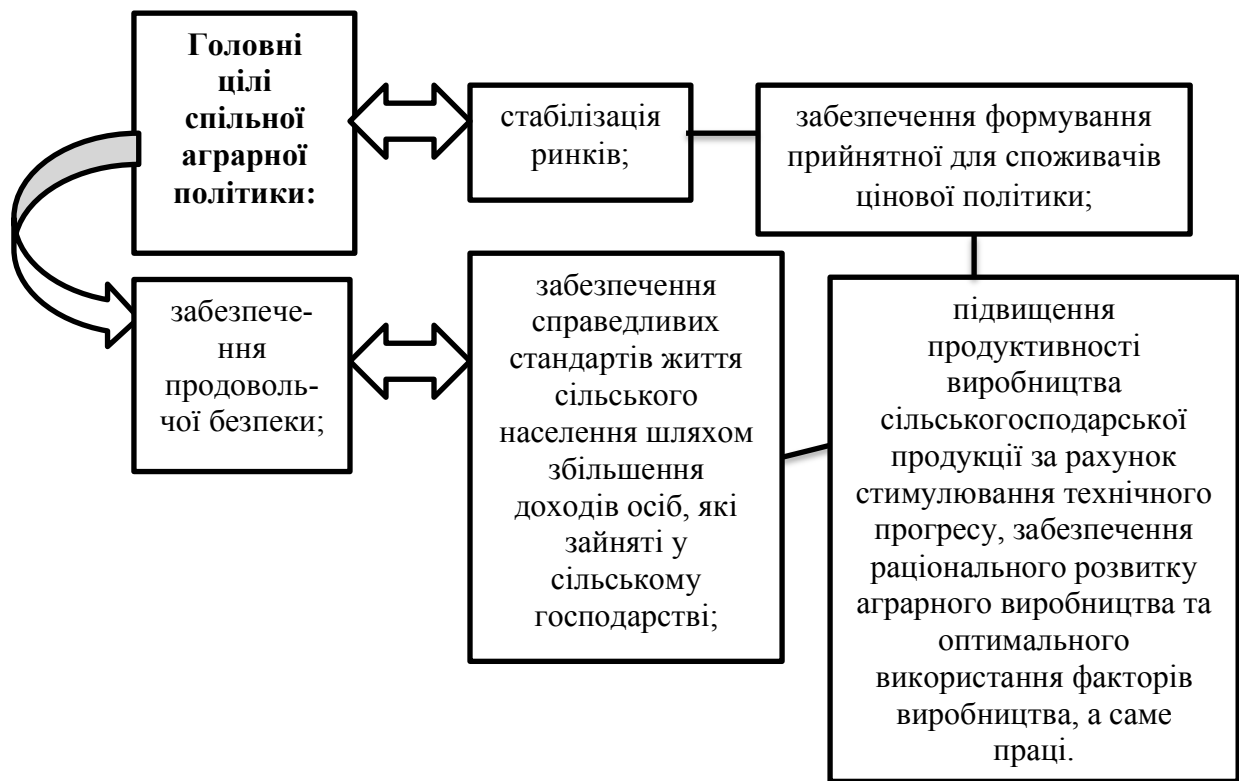

Рис. 4. Головні цілі спільної аграрної політики

Джерело: сформовано на основі [2]

Сьогодні головною ідеєю спільної аграрної політики є розроблення багаторічних програм розвитку і схем співфінансування спільно з країнами-членами (або регіонами). Проте, замість зосередження на трьох пріоритетних напрямках розвитку (економічні, екологічні та соціальні питання) із зобов'язаннями мінімальних витрат по кожному з них, починаючи з 2013 року визначено 6 основних пріоритетів (рис. 5).

Рис. 5. Головні пріоритети розвитку сільських територій

Джерело: сформовано на основі [1]

Продовольча безпека є однією з головних цілей сільськогосподарської та економічної політики країни [2]. Однак існують певні визначені критерії забезпечення продовольчої безпеки (рис. 6).

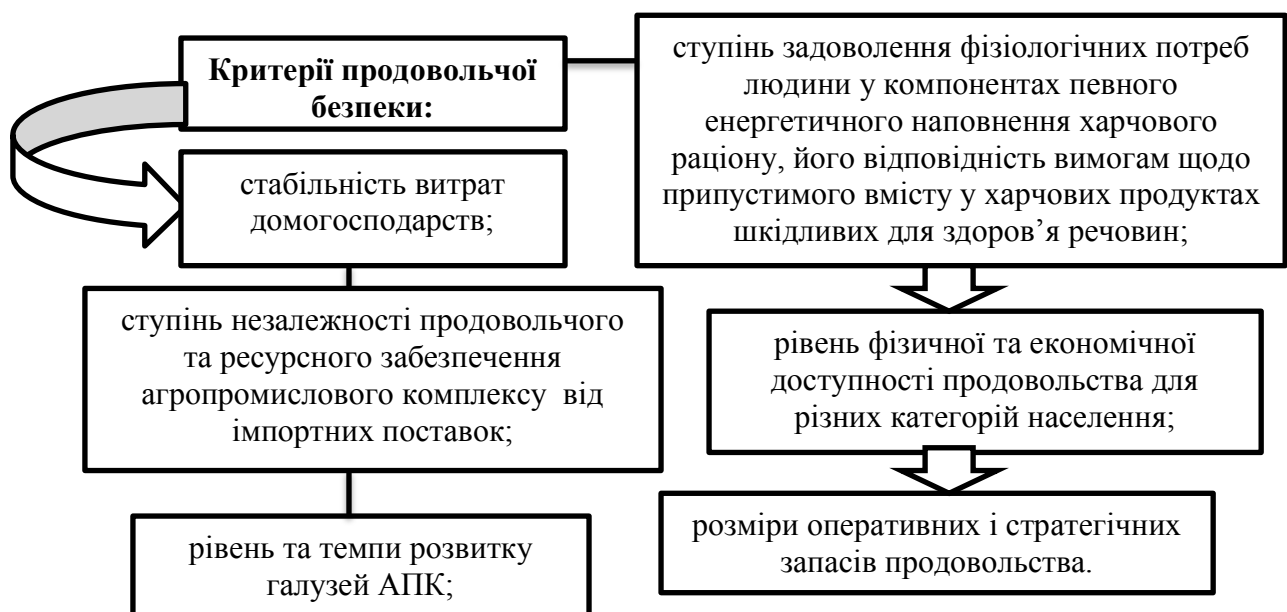

Рис. 6. Основні критерії формування продовольчої безпеки держави

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Отже, основою продовольчої безпеки є аграрна політика держави.

Та низка чинників перешкоджає здійсненню ефективної експортної політики регіону (табл. 1).

Таблиця 1.

Чинники, які стримують здійснення ефективної експортної політики
Вінницької області

	Характеристика факторів
I	Низька конкурентоспроможність більшості вітчизняних готових виробів;
II	відставання технічного рівня промислової продукції від світових аналогів;
III	невідповідність світовим метричним стандартам якості;
IV	відокремленість від участі у найбільш перспективних програмах виробництва нових виробів на міждержавній основі;
VI	нерозвиненість фінансової, технічної, інформаційної інфраструктури;
VII	відсутність стабільного законодавства і ефективного валютного контролю.

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Експортний потенціал тісно пов'язаний з конкурентоспроможністю продукції, призначеної для продажу на світовому ринку. Експортний потенціал ґрунтується на ресурсній базі та стані економіки, які дають змогу науково-технічному, промисловому, соціальному та культурному розвитку, що, враховуючи кон'юнктуру ринку, забезпечує стійке зростання виробництва експорту та високий рівень життя населення [4; 5].

Обсяг зовнішньої торгівлі товарами у Вінницькій області в січні–серпні 2019 р. склав 1402,0 млн.дол. США. При цьому, обсяги експорту та імпорту становили, відповідно, 972,3 та 429,7 млн.дол., що свідчить про позитивну тенденцію у розвитку торгових операцій області (рис. 7).

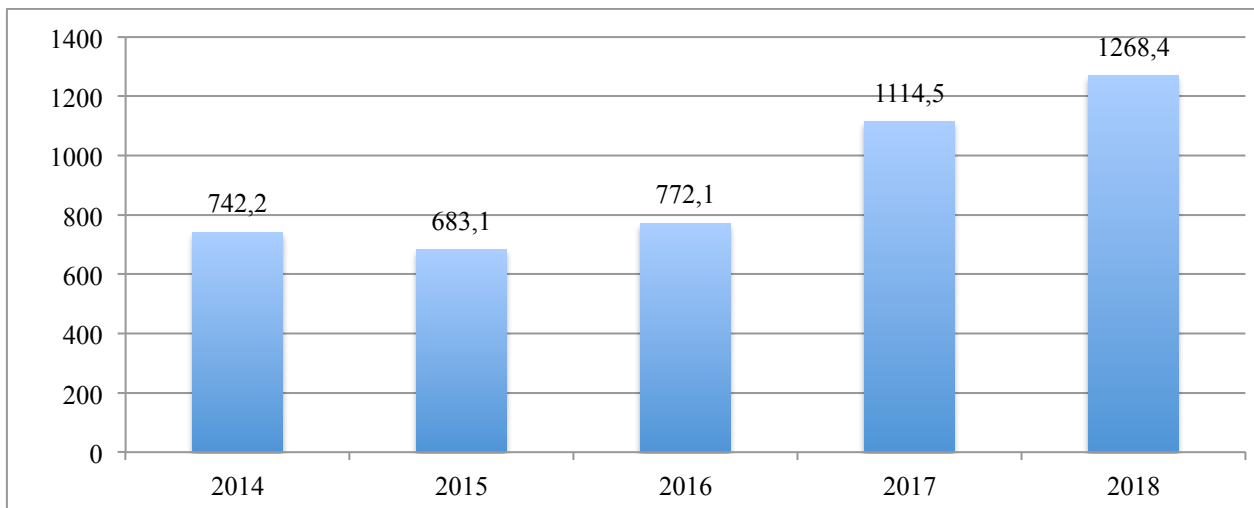

Рис. 7. Динаміка експорту товарів у Вінницькій області за 2014-2018 рр., млн. дол. США

Джерело: сформовано на основі [3]

Баланс зовнішньої торгівлі товарами у Вінницькій області - позитивний і в 2018 році склав 542,6 млн. дол. США. Зовнішньоторговельні операції Вінниччина здійснювала з партнерами із 135 країн світу (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка географічної структури зовнішньої торгівлі товарами у Вінницькій області за 2010-2017 рр., млн. дол. США

Експорт									
	Усього	Країни СНД	Інші країни світу	Європа	Країни ЄС (28)	Азія	Африка	Америка	Австралія і Океанія
2010	566,3	299,7	266,6	181,1	179,5	68,8	15,4	1,2	0,1
2011	661,7	296,2	365,5	233,5	231,5	103,6	19,5	8,8	0,1
2012	652,5	281,3	371,2	205,0	202,4	111,4	34,3	20,4	0,1
2013	679,3	308,3	371,0	177,9	176,3	135,9	30,3	26,8	0,1
2014	742,2	243,6	498,7	237,3	236,5	211,6	43,9	5,8	0,1
2015	846,9	183,5	663,4	275,7	274,4	308,8	65,4	13,4	0,1
2016	983,0	144,4	838,6	329,8	323,9	417,2	73,9	17,1	0,5
2017	1217,7	157,5	1060,2	456,7	445,3	491,9	92,9	18,4	0,3

Джерело: сформовано на основі [3]

Основними статтями експорту у Вінницькій області є жири та олії тваринного або рослинного походження (27,6% загальнообласного обсягу експорту), продукти рослинного походження (26,8%), готові харчові продукти

(17,2%), деревина і вироби з деревини (8,3%), живі тварини, продукти тваринного походження (5,6%) і машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (5,4%). У загальному обсязі імпорту товарів машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, недорогоцінні метали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, текстильні матеріали та текстильні вироби, деревина і вироби з неї, мінеральні продукти, готові харчові продукти та жири та олії тваринного або рослинного походження займають 92,0% (табл. 3) [3].

Таблиця 3.

**Товарна структура зовнішньої торгівлі Вінницької області
за 2018 рік**

№	Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт		
		тис. дол. США	у % до 2017р.	у % до загального обсягу
	Усього	1429466,6	117,4	100,0
I	Живі тварини; продукти тваринного походження	79407,9	95,2	5,6
II	Продукти рослинного походження	355104,1	145,1	24,8
III	Жири та олії тваринного або рослинного походження	495017,4	109,1	34,6
IV	Готові харчові продукти	210493,2	98,9	14,7
V	Мінеральні продукти	30947,3	108,5	2,2
VI	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	21719,6	134,9	1,5
VII	Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них	2859,3	35,2	0,2
VIII	Шкури необроблені, шкіра вичищена	1304,2	138,7	0,1
IX	Деревина і вироби з деревини	111791,7	122,1	7,8
X	Маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів	862,4	120,2	0,1
XI	Текстильні матеріали та текстильні вироби	33255,8	106,9	2,3
XII	Взуття, головні убори, парасольки	35,9	358,6	0,0

XIII	Вироби з каменю, гіпсу, цементу	857,6	110,1	0,1
XIV	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння	3746,0	141,4	0,3
XV	Недорогоцінні метали та вироби з них	23018,6	119,1	1,6
XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	51958,5	279,1	3,6
XVII	Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби	999,4	116,1	0,1
XVIII	Прилади та апарати оптичні, фотографічні	953,8	97,1	0,1
IXX	Різні промислові товари	4522,2	177,9	0,3
	Різне	611,7	204,5	0,0

Джерело: сформовано на основі [3]

Крім експорту товарів, Вінницька область успішно експортує різні види послуг, загальний обсяг яких у 2018 році склав 98504, тис. дол. США (табл.4).

Таблиця 4.

Структура зовнішньої торгівлі послугами за видами Вінницької області за 2018 рік

Найменування послуги згідно із КЗЕП	Експорт		
	тис. дол. США	у % до 2017 р.	у % до загального обсягу
Усього	98504,2	124,9	100,0
у тому числі			
Послуги з переробки матеріальних ресурсів	18911,6	161,5	19,2
з них			
Послуги для переробки товарів з метою реалізації за кордоном	18911,6	161,5	100,0
Послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій	1148,9	140,0	1,2
Транспортні послуги	1427,1	139,4	1,4
Послуги, пов'язані з подорожами	10729,8	109,9	10,9
Послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги	62813,6	114,7	63,8
з них			
Комп'ютерні послуги	62340,4	115,5	99,2
Інформаційні послуги	473,2	59,1	0,8
Ділові послуги	3329,5	578,1	3,4

Джерело: сформовано на основі [3]

Вінниччина має потужний сільськогосподарський комплекс та експортний потенціал аграрної продукції. Високий рівень кооперації сільського господарства з переробними підприємствами, розвинену інфраструктуру для зберігання рослинницької продукції (елеваторне господарство, плодоовочеві сховища), потужний бурякоцукровий комплекс та високий потенціал імпортозаміщення, самозабезпечення регіонального ринку власним виробництвом. Ці сильні сторони є порівняльною перевагою регіону, оскільки вони дозволяють створити державну підтримку для сільськогосподарських підприємств, включаючи дрібних сільськогосподарських виробників. Використання нових технологій, добрив та обладнання, підвищення внутрішнього попиту на окремі види продукції, реалізація державних виробничих програм на органічну їжу; розвиток підприємств з переробки сільськогосподарської продукції, виробництва продуктів харчування, створення потужної мережі маркетингових організацій, оптовий продаж для малих та середніх виробників [7; 10] та розвиток послуг для сільськогосподарських кооперативів.

Перспективи розвитку експортного потенціалу Вінницької області можна вивчити методом планування. Екстраполяція, яку можна використовувати для прогнозування соціально-економічних явищ, відіграє важливу роль у плануванні. Екстраполяція - обчислення (прогноз) показників, які можуть лежати поза досліджуваним динамічним рядом. Такі прогнозні розрахунки (екстрополяційні) можна зробити наступним способом:

- використати для прогнозних розрахунків середньорічний абсолютний приріст. У даному випадку прогноз на наступні роки розраховується виходячи із значення абсолютного приросту обрахованого за даними показниками минулих років.

Рівняння вирівнювання ряду динаміки матиме наступний вигляд:

$$\tilde{y}_t = y_0 \pm \bar{A} \cdot t,$$

де \tilde{y}_t - вирівняні рівні; y_0 - початковий рівень ряду;

\bar{A} - середній абсолютний приріст; t - кількість річних приростів, які визначаються як різниця між порядковим номером кінцевого рівня динамічного ряду і прогнозного.

Середній абсолютний приріст \bar{A} розраховують за формулою середньої арифметичної простої:

$$\bar{A} = \frac{\Sigma A_{щорічне}}{n-1} \quad \text{або} \quad \bar{A} = \frac{y_n - y_0}{n-1},$$

За нашими розрахунками середній абсолютний приріс показників експорту товарів у Вінницькій області становитиме:

$$A_{сер.} = (1268,4 - 742,2) / 5 - 1 = 131,55 \text{ млн. дол США}$$

Розраховані прогнозні показники на 2019-2021 роки зображено в табл.5.

Таблиця 5.

**Аналіз ряду динаміки показників експорту товарів у Вінницькій обл.
методом вирівнювання по середньому абсолютному приросту,
млн. дол. США**

Роки	Порядковий номер року	Експорт товарів, млн. дол. США	Прогнозування по середньому абсолютному приросту
	t	y_i	$\tilde{y}_t = y_0 \pm \bar{A} \cdot t$
2014	0	742,2	742,2
2015	1	682,1	873,8
2016	2	772,1	1005,3
2017	3	1114,1	1136,8
2018	4	1268,4	1268,3
2019	5	-	1399,8
2020	6	-	1532,3
2021	7	-	1662,8

Прогнозний розрахунок експортних можливостей Вінницької області на 2019-2021 рр має висхідну тенденцію (рис.8).

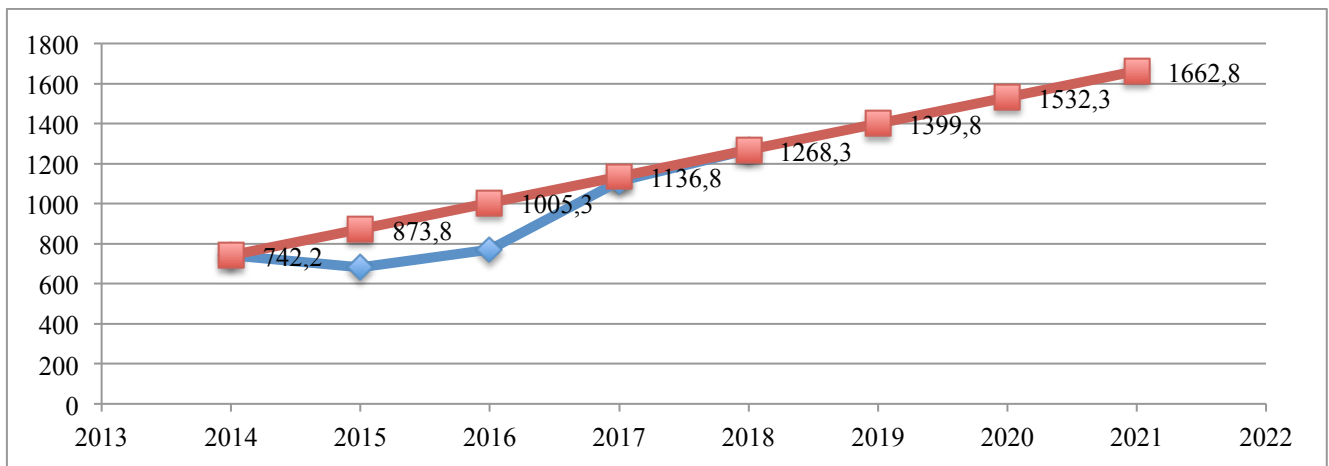

Рис. 8. Прогнозування показників експорту товарів у Вінницькій області на 2019-2021 рр. методом вирівнювання по середньому абсолютному приросту, млн. дол. США

Джерело: сформовано за результатами дослідження

Також Вінницька область має позитивний досвід залучення інвесторів та додаткових коштів на соціально-економічний розвиток територіальних громад в рамках міжнародної технічної допомоги (ЄС/ПРООН, Despro, УФСІ, Програми ЄС: Транскордонне співробітництво, Східне Партнерство та ін.). Ці сильні сторони регіону є порівняльною перевагою, оскільки їх можна підтримати такими можливостями, як інтерес зовнішніх інвесторів у регіоні та підтримка міжнародних організацій з економічного та соціального розвитку (дешеві позики, гранти та міжнародна технічна допомога) [10].

Одним із важливих напрямків підтримки експорту, особливо товарів з високим ступенем оброблення, є використання важелів податкового регулювання. Для вдосконалення діючої податкової системи України та посилення стимулюючого ефекту для вітчизняних виробників доцільно вивчити та апробувати можливі форми податкових пільг для експортерів з метою належної адаптації чинного законодавства.

Висновки. Дієвою складовою ефективного розвитку експортного потенціалу підприємств Вінницької області є активна політика експортного виробництва.

На нашу думку, експортний потенціал Вінницької області – це наявна та потенційна здатність економіки регіону виробляти максимально можливий

обсяг конкурентоспроможної продукції з метою її подальшої реалізації з максимальною вигодою на зовнішніх ринках, за умови ефективного використання як власних, так і запозичених ресурсів.

Експорт сьогодні повинен стати стабілізуючим фактором і бути основним джерелом накопичення валюти для структурної перебудови економіки країни загалом та Вінницької області зокрема.

Список літератури

1. Борщевський В. В., Притула Х. М., Крупін В. Є., Куліш І. М. Проблеми та перспективи розвитку сільських територій України (на прикладі Карпатського регіону): науково-аналітична доповідь НАН України. Інститут регіональних досліджень; Львів, 2011. 60 с.

2. Борщевський В. В. Розвиток сільських територій в системі євроінтеграційних пріоритетів України : [монографія] / НАН України. Ін-т регіональних досліджень; (Серія “Проблеми регіонального розвитку”). Львів, 2012. 216 с.

3. Головне управління статистики у Вінницькій області. URL: <http://www.vn.ukrstat.gov.ua/index.php/component/content/article/469/5692---2018.html> (дата звернення 2019, листопад, 14).

4. Гончарук І.В., Томашук І.В. Державне регулювання розвитку ресурсного потенціалу сільських територій: загальні аспекти. ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики. 2018. № 4 (32). С.19-30.

5. Жаліло Я. А., Покришка Д. С., Белінська Я. В. Економіка України після кризи: орієнтири стратегічних реформ. К.: НІСД. 2010.

6. Ковальчук М.Б. Експортний потенціал України: проблеми реалізації та шляхи вдосконалення. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/36043/1/51_300-304.pdf (дата звернення 2019, жовтень, 11).

7. Mazur K.V., Tomashuk I. V. (2019). Governance and regulation as an indispensable condition for developing the potential of rural areas. Baltic Journal of Economic Studies, Vol. 5, №. 5 December, pp. 67-78.

8. Radchenko E. Defining Essence of “Export Potential of the Country” Concept. Вчені записки Університету «КРОК». 2013. Вип. 34. С. 206-212

9. Семенов В.Ф., Білега О.В. Використання потенціалу сільських територій регіону. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1994/1/Використання%20потенціалу%20сільських%20територій%20регіону.pdf> (дата звернення 2019, жовтень, 27).

10. Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року (нова редакція). URL: <http://www.vin.gov.ua/invest/rehionalni-prohramy-rozvytku/624-stratehiia-zbalansovanoho-rehionalnoho-rozvytku-vinnytskoi-oblasti-na-period-do-2020-roku-nova-redaktsiia> (дата звернення 2019, грудень, 23).

11. Tomashuk I. V. (2017). Problems and prospects of management development of rural territories. Baltic Journal of Economic Studies, Vol. 3. № 5 December, pp. 214-220.

12. Томашук І. В. Нові підходи розвитку сільських територій України в умовах децентралізації та змін у державній регіональній політиці. Ефективна економіка. 2020. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7613> (дата звернення: 07.02.2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.1.153